

Poznań, dnia 16 grudnia 2021 r.

**Dyrektor Izby Administracji
Skarbowej w Poznaniu**

UNP: 3001-21-183880

Znak sprawy: 3001-IWW1.0921.29.2020

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE	
Sporządzone na podstawie art. 46 i art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. z 2020, poz. 224).	
Nazwa i adres kontrolowanego urzędu	
3039 Urząd Skarbowy w Pleszewie ul. Bogusza 6, 63 - 300 Pleszew	
Naczelnik kontrolowanego urzędu	
Pan Piotr Jura	
Imienne upoważnienie do przeprowadzenia kontroli	
Upoważnienie nr: 58/2020 z dnia 23 września 2020 r., 72/2020 z dnia 30 listopada 2020 r., 88/2020 z dnia 28 grudnia 2020 r., 2/2021 z dnia 29 stycznia 2021 r. wydane przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.	
Wpis do książki kontroli	
Kontrola w trybie zwykłym wpisana pod pozycją nr 1/2020.	
Koordinator kontroli – imię, nazwisko i stanowisko służbowe/stopień służbowy	
Konrad Wobszal – główny ekspert skarbowy	
Kontrolerzy – imię, nazwisko i stanowisko służbowe/stopień służbowy	
1.	Konrad Wobszal – główny ekspert skarbowy
Data rozpoczęcia czynności kontrolnych	2 października 2020 r.
Data zakończenia czynności kontrolnych	26 lutego 2021 r.
Zakres kontroli	

Krajowa Administracja
Skarbowa

Przedmiot kontroli	Działania wierzyciela związane z kierowaniem do sądów wniosków o ogłoszenie upadłości oraz orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. Badaniem zostały objęte również zdarzenia i dokumenty wcześniejsze lub późniejsze, gdy miały związek z przedmiotem kontroli.
Kontrolowany obszar działalności	
Pobór i egzekucja. Na podstawie zestawienia ryzyk urzędów skarbowych województwa wielkopolskiego, sporządzonego na 2019 rok, ustalono, że Naczelnik Urzędu Skarbowego w Pleszewie nie zdiagnozował ryzyk w zakresie obszarów objętych kontrolą instytucjonalną Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.	
Cel kontroli	
Zweryfikowanie, czy Naczelnik Urzędu Skarbowego w uzasadnionych interesem Skarbu Państwa przypadkach kieruje do sądu wnioski o ogłoszenie upadłości oraz orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej. Ponadto, czy w ramach pełnionego nadzoru w sposób stały, systematyczny monitoruje oraz analizuje zaległości podatkowe.	
Ocena skontrolowanej działalności	
Pozytywna pomimo uchybień.	
DOKONANE USTALENIA FAKTYCZNE	

Istotnym elementem zarządzania zaległościami jest przypisanie odpowiedzialności właściwej komórce organizacyjnej Urzędu za poszczególne etapy dochodzenia danej należności oraz poszukiwania majątku dłużnika. Należy w tym miejscu wskazać, że każda komórka organizacyjna będąca w posiadaniu informacji o podmiocie lub mogąca je uzyskać winna w ramach współpracy przekazywać dane dotyczące majątku lub wiarytelności komórce właściwej do zainicjowania działań (egzekucyjnej, wierzycielskiej), poczynając od pracowników wykonujących czynności kontrolne, czy sprawdzające po analityczne.

Pierwszy etap dochodzenia powstałej należności na poziomie komórki wierzycielskiej winien odbywać się poprzez „miękką egzekucję”, a następnie przy wykorzystaniu między innymi własnych i komercyjnych baz danych celem dokonania stosownego zabezpieczenia w postaci

zastawu skarbowego czy hipoteki na majątku dłużnika. Dyrektor Izby Skarbowej w Poznaniu w piśmie z 20 listopada 2015 r. nr 3001-WE.4030.4.2015 przypomina, że najbardziej racjonalnym i najmniej dokuczliwym dla dłużnika sposobem uregulowania zaległości na każdym etapie jej dochodzenia jest udzielenie ulgi w spłacie w przypadku wystąpienia przesłanek uzasadniających podjęcie dla wnioskodawcy pozytywnej decyzji.

W stosunku do zaległości objętych egzekucją administracyjną należy podejmować niezwłocznie działania zmierzające do ustalenia składników majątku oraz sprawnej realizacji zastosowanych środków egzekucyjnych. Organy egzekucyjne powinny także jak najszybciej zidentyfikować te sprawy, w których możliwe jest doprowadzenie do zaspokojenia wierzyciela w całości lub w części oraz te, w których prawdopodobieństwo wyegzekwowania należności jest znikome lub żadne. W stosunku do drugiej grupy spraw organ egzekucyjny powinien w możliwie jak najszybszy sposób zgromadzić materiał dowodowy niezbędny do stwierdzenia bezskuteczności egzekucji i postępowanie egzekucyjne umorzyć, tak aby umożliwić komórcie wierzycielskiej podjęcie dalszych działań zmierzających do likwidacji zaległości oraz ewentualnego wyeliminowania podmiotu z obrotu prawnego. Po umorzeniu postępowania egzekucyjnego komórka wierzycielska winna rozważyć możliwość i zasadność działań, polegających między innymi (zgodnie z tematem kontroli) na skierowaniu wniosku o ogłoszenie upadłości czy zakaz prowadzenia działalności gospodarczej. Kwestie związane z monitoringiem zobowiązań podatkowych objętych postanowieniem o umorzeniu postępowania egzekucyjnego zostały przedstawione w pismach Dyrektora Izby Skarbowej w Poznaniu EA/071-0067/14/ELP3 z 22 października 2014 r. oraz 3001-WE.4030.4.2015 z 20 listopada 2015 r.

Badaniem objęto następujące zagadnienia:

1. Uregulowania wewnętrzne dotyczące kontrolowanego obszaru, zadania wynikające z regulaminu organizacyjnego oraz innych uregulowań wewnętrznych w kontrolowanym zakresie

- Regulamin organizacyjny Urzędu Skarbowego w Pleszewie, stanowiący załącznik nr 37 do zarządzenia nr 15/2017 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 9 marca 2017 r., w sprawie nadania regulaminów organizacyjnych urzędów skarbowym województwa wielkopolskiego,

- Regulamin organizacyjny Urzędu Skarbowego w Pleszewie, stanowiący załącznik nr 1 do zarządzenia nr 148/2019 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 24 października 2019 r.,
- Wewnętrzna procedura postępowania nr 27/2017 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Pleszewie z dnia 20 października 2017 r. w sprawie „Instrukcji w sprawie prowadzenia czynności wierzyielskich”,
- Wewnętrzna procedura postępowania nr 6/2017 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Pleszewie z dnia 13 czerwca 2017 r. w sprawie zapobiegania przypadkom przedawnienia zobowiązań podatkowych,
- Wewnętrzna procedura postępowania nr 3/2019 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Pleszewie z dnia 10 września 2019 r. w sprawie zapobiegania przypadkom przedawnienia zobowiązań podatkowych.

Weryfikując cel kontroli jakim jest ocena czy Urząd Skarbowy w uzasadnionych interesem Skarbu Państwa przypadkach kieruje do sądu wnioski o ogłoszenie upadłości oraz orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarcze, sprawdzono czy Naczelnik Urzędu Skarbowego w Pleszewie zabezpieczył jego osiągnięcie poprzez stosowne zapisy w uregulowaniach wewnętrznych Urzędu.

Niektóre zapisy dot. wskazanego zakresu znajdują się w dwóch dokumentach tj. „Instrukcji w sprawie prowadzenia czynności wierzyielskich” oraz „Wewnętrznej procedurze postępowania w sprawie zapobiegania przypadkom przedawnienia zobowiązań podatkowych”. Obydwie procedury nie odnoszą się wprost do przedmiotu kontroli.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w procedurze z 2019 r., której celem była modyfikacja procedury z 2017 r., nie zawarto zapisu dotyczącego utraty mocy procedury wcześniejszej w kontrolowanym okresie jednocześnie obowiązywały dwie procedury w tej samej sprawie, które zarazem w pewnych rozwiązaniach pozostawały ze sobą w sprzeczności. Zgodnie z informacją przekazaną przez kontrolowany organ, w dniu 5 listopada 2021 r. została usunięta wada Wewnętrznej Procedury Postępowania WPP 3/2019 poprzez ogłoszenie Wewnętrznej Procedury Postępowania WPP nr 4/2021 z dnia 5 listopada 2021 r. zmieniającej WPP 6/2017 z dnia 13 czerwca 2017 r.

Podsumowując, w Urzędzie Skarbowym w Pleszewie brak jest procedury, która wskazywałaby na tok postępowania przy typowaniu podmiotów, w stosunku do których można by skierować ewentualne wnioski do sądu o ogłoszenie upadłości bądź o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej. Zgodnie z wyjaśnieniami kierującej komórką wierzycielską przyjęte są w tym zakresie schematy postępowania, zgodnie z którymi osoby kierujące komórkami organizacyjnymi (np. kontroli podatkowej – SKP czy czynności analitycznych i sprawdzających – SKA), gdy w toku realizowanych przez komórkę zadań wynikających z regulaminu organizacyjnego, stwierdzą ewentualne przesłanki do przeanalizowania danego podmiotu pod kątem wystąpienia do sądów o ogłoszenie upadłości bądź o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, zgłaszają ten fakt w formie pisemnej osobie kierującej Wieloosobowym Stanowiskiem Spraw Wierzycielskich. Po otrzymaniu takiego zawiadomienia osoba kierująca Wieloosobowym Stanowiskiem Spraw Wierzycielskich jest zobowiązana sporządzić analizę zasadności takiego wystąpienia i przedkłada ją Naczelnikowi i dopiero po uzyskaniu stosownej akceptacji i zgody Naczelnika jest sporządzany wniosek do sądu o ogłoszenie upadłości lub o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej. Taki sam tok postępowania jest przyjęty w stosunku do Wieloosobowego Stanowiska Spraw Wierzycielskich, jeżeli osoba kierująca komórką bądź pracownicy komórki SEW w trakcie prowadzonych czynności stwierdzą przesłanki do wystąpienia z wnioskiem o ogłoszenie upadłości lub o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej dla danego podmiotu, sporządzana jest analiza zasadności takiego wystąpienia i przedkłada się ją do akceptacji Naczelnikowi Urzędu Skarbowego. Dopiero po uzyskaniu stosownej zgody Naczelnika Urzędu jest sporządzany wniosek do sądu na podstawie obowiązujących przepisów. Końcowo należy nadmienić, iż wszyscy pracownicy Urzędu Skarbowego mają obowiązek wzajemnej współpracy podczas podejmowania czynności mających na celu zwiększenie efektywności poboru i egzekucji należności podatkowych – zgodnie z obowiązującą Instrukcją w sprawie prowadzenia czynności wierzycielskich. Wszystkie komórki inicjują działania w swoich zakresach, następnie materiał jest przekazywany do komórki wierzycielskiej w celu przygotowania materiału do akceptacji przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w kontekście ewentualnego złożenia wniosku o upadłość bądź zakaz prowadzenia działalności.

W 2019 r. do komórki SEW nie wpłynęły żadne zgłoszenia od kierowników i osób kierujących komórkami organizacyjnymi w Urzędzie Skarbowym w Pleszewie o przeanalizowanie podmiotu pod kątem wystąpienia do sądu o ogłoszenie upadłości bądź o orzeczenie dla niego zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, w tym także w stosunku do kontrolowanych spraw. W związku z powyższym na skutek braku takich informacji nie podjęto żadnej analizy w komórce SEW.

Natomiast w ramach realizowanych zadań przez komórkę SEW w toku badania przesłanek do wszczęcia postępowania zabezpieczającego przed wydaniem decyzji, z komórki kontroli podatkowej (SKP) wpłynęła jedna informacja, w celu zaopiniowania zasadności wydania decyzji o zabezpieczeniu w trybie art. 33 ustawy Ordynacja podatkowa. Po zapoznaniu z materiałem zebrany w trakcie kontroli podatkowej i stwierdzonych nieprawidłowościach komórka SEW przeprowadziła analizę pod kątem wystąpienia przesłanek wypłacalności podmiotu, a jednocześnie zasadności wystąpienia do sądu w zakresie orzeczenia zakazu prowadzenia działalności gospodarczej. Naczelnik Urzędu opiniując przedłożoną analizę stwierdził, że podmiot nie kwalifikuje się do takiego wystąpienia do sądu.

Jak wynika z powyższego, w 2019 r. kontrolowany organ nie wystąpił do sądu z żadnym wnioskiem o ogłoszenie upadłości oraz orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej.

2. Działania wierzyciela związane z kierowaniem do sądu wniosków o ogłoszenie upadłości oraz zakazu prowadzenia działalności gospodarczej (monitoring zaległości podatkowych)

Czynności kontrolne przeprowadzono w oparciu o 10 zobowiązanych (po 3 tytuły wykonawcze z największymi kwotami u każdego dłużnika) wytypowanych na podstawie programu e-ORUS - Raport **HD_ZAL: Wykaz podmiotów sumy zaległości* sporządzony 21 października 2020 r. Dotyczy spraw niżej wymienionych zobowiązanych (wszystkich z powyższego raportu):

- NIP 6180006408, dot. zaległości objętych tytułami wykonawczymi o numerze-znaku sprawy: 42.2018, 1347.2017, 1346.2017,
- NIP 6182139639, dot. zaległości objętych tytułami wykonawczymi o numerze-znaku sprawy: 744.2018, 602.2018, 900.2019,

- NIP 6170254180, dot. zaległości objętych tytułami wykonawczymi o numerze: SM6/548/10, SM6/1070/10, SM6/1299/10,
- NIP 6080108279, dot. zaległości objętych tytułami wykonawczymi o numerze-znaku sprawy: 1247.2017, 544.2016, 1248.2017,
- NIP 6171841560, dot. zaległości objętych tytułami wykonawczymi o numerze: 3006/SM3/3329/03, 3006/SM3/5363/03, 3006/SM5/3790/03,
- NIP 6080110075, dot. zaległości objętych tytułami wykonawczymi o numerze-znaku sprawy: 834.2018, 874.2018, 175.2019 z 11.02.2019 r.,
- NIP 6080107630, dot. zaległości objętych tytułami wykonawczymi o numerze-znaku sprawy: 1793.2017, 749.2019, 1823.2017,
- NIP 6172052196, dot. zaległości objętych tytułami wykonawczymi o numerze: SM6/2372/14, SM6/2682/14, SM6/50/15,
- NIP 6080040021, dot. zaległości objętych tytułami wykonawczymi o numerze: SM6/383/14, SM6/1089/14, SM6/1793/14,
- NIP 6170006269, dot. zaległości objętych tytułami wykonawczymi o numerze: 3039/SM4/35/07, 3039/SM5/66/07, 3039/SM5/67/07.

W powyższych sprawach sprawdzono jakie działania monitorujące podjęła komórka Wieloosobowego Stanowiska Spraw Wierzycielskich.

Na podstawie badanej próby kontroli (10 spraw) ustalono, iż w 3 sprawach podmiot już nie istniał (zlikwidowane w roku 2014, 2015 i 2018).

W pozostałych 7 sprawach na dzień kontroli nie stwierdzono konieczności skorzystania z uprawnień Urzędu Skarbowego do wystąpienia o ogłoszenie upadłości lub orzeczenia o zakazie prowadzenia działalności gospodarczej.

Stwierdzono też, że organ podatkowy wykorzystał uprawnienia wierzyciela wynikające z ustawy Ordynacja podatkowa do orzekania odpowiedzialności osób trzecich:

- w stosunku do wskazanych wyżej 3 podmiotów zlikwidowanych,
- w stosunku do 2 prowadzących działalność gospodarczą.

Analiza podejmowanych przez Wieloosobowe Stanowisko Spraw Wierzycielskich działań w stosunku do powyższych podmiotów (spraw) świadczy o:

- mając na uwadze obowiązujące procedury wewnętrzne w kontrolowanym zakresie, braku systematyczności działań oraz zwłocę w ich podejmowaniu co stwarza ryzyko przedawniania się zobowiązań podatkowych,
- w związku z powyższym, braku także bieżącej analizy nieruchomości zabezpieczonych wpisem do hipoteki oraz ruchomości zabezpieczonych w postaci zastawu skarbowego pod kątem podjęcia kolejnych działań mających na celu doprowadzenie do ich sprzedaży lub chociażby kalkulacji opłacalności sprzedaży.

Niemniej jednak w ramach monitorowania zaległości podatkowych podejmowano działania, między innymi aktualizujące stan zaległości czy też stan majątkowy dłużnika przy wykorzystaniu dostępnych przez wierzyciela narzędzi:

1. analiza dłużników po umorzeniu postępowania egzekucyjnego – postanowienia o umorzeniu postępowania gromadzone są w formie papierowej (odrębny segregator) – było ich łącznie w 2019 r. ok. 50 sztuk, a w 2018 roku 12 sztuk. Część z nich poddano w 2019 r. analizie pod kątem posiadanego przez podatników majątku, tj. czy uległ on zwiększeniu w porównaniu do okresu, na który zostało umorzone postępowanie egzekucyjne oraz pod kątem ewentualnego przyrostu zaległości podatkowych u danego podatnika. Analizy takie przeprowadzono w 2019 r. przy wykorzystaniu dostępności do systemów CzM, Poltax2B i objęto nimi 9 podmiotów. W przeanalizowanych sprawach stwierdzono, iż nie nastąpił przyrost zaległości podatkowych oraz nie stwierdzono ruchów wskazujących na zwiększenie majątku tych podatników, natomiast w przypadku 4 podmiotów nastąpiło zmniejszenie zaległości podatkowych na dzień sporządzania analizy (w 2 przypadkach ze względu na odpis kwot przedawnionych, w 1 przypadku z tytułu wpłat po zakończonym postępowaniu upadłościowym oraz w 1 przypadku z tytułu uregulowania zaległości przez zobowiązanego).

W 2019 r. zweryfikowano także postanowienia dot. 5 podmiotów, które wpłynęły do kontrolowanego organu w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. W przeanalizowanych sprawach stwierdzono, iż nie nastąpił przyrost zaległości podatkowych oraz nie stwierdzono ruchów wskazujących na zwiększenie majątku

tych podatników, natomiast w przypadku 3 podmiotów nastąpiło zmniejszenie zaległości podatkowych na dzień sporządzania analizy (w 1 przypadku z tytułu kwot przekazywanych przez komornika na skutek zbiegu egzekucji, w 1 przypadku z tytułu odpisu kwot przedawnionych dokonanego w 2019 r. oraz w 1 przypadku z tytułu odpisu kwot przedawnionych dokonanego w 2019 r. i przerachowań dokonanych z nadpłat). Analizy są przeprowadzane w formie pisemnej, tj. krótkiej adnotacji i załączone do postanowień o umorzeniu postępowania egzekucyjnego. Zgodnie z wyjaśnieniami kontrolowanego Urzędu, postanowienia, które nie zostały przeanalizowane w 2019 r. zostaną objęte analizą w terminie późniejszym. Jest to objęte planami działań komórki wierzycielskiej na czas przyszły,

2. w komórce SEW sporządzane były *Karty Informacyjne Zobowiązania Podatkowego*, które służą monitorowaniu zobowiązań podatkowych oraz wskazywać na dalsze możliwe działania mające na celu wyegzekwowanie zaległości. Oprócz podstawowych danych identyfikujących zobowiązanego jak i rodzaj zobowiązania, w kartach wskazywano m.in. takie informacje jak:

- informacje o zawieszeniu biegu terminu przedawnienia na podstawie art. 70 § 2 ustawy – Ordynacja Podatkowa,
- informacje o ustanowieniu hipoteki przymusowej i zastawu skarbowego,
- informacje o przerwaniu biegu terminu przedawnienia,
- informacje o zawieszeniu biegu terminu przedawnienia na podstawie art. 70 § 6 pkt 1, 3, 4,
- informacje o skuteczności prowadzonego postępowania egzekucyjnego, w tym także na rzecz wierzycieli obcych,
- informacje o skuteczności prowadzonego w stosunku do następców prawnych i osób trzecich postępowania egzekucyjnego,
- posiadane przez inne komórki organizacyjne informacji o majątku podatnika,
- informacje o przeprowadzonych i toczących się kontrolach podatkowych,
- informacje o orzeczeniu lub możliwości orzeczenia o odpowiedzialności podatkowej następców prawnych lub osób trzecich,
- informacje o majątku podatnika, czynnościach cywilno-prawnych w tym zakresie,

- inne, istotne informacje mające przyczynić się do wyegzekwowania zobowiązania podatkowego.

Karty informacyjne zobowiązania podatkowego były sporządzane w 2019 r. przy dokonywaniu analizy raportów w sprawie przedawnień zaległości podatkowych i zgodnie z postanowieniami wynikającymi z Wewnętrznej procedury postępowania nr 6/2017 z dnia 13 czerwca 2017r. oraz Wewnętrznej procedury postępowania nr 3/2019 z dnia 3 września 2019 r. podlegały one aktualizacji przez poszczególne komórki kontrolowanego Urzędu. Po tak przeprowadzonej aktualizacji pracownicy komórki SEW dokonywali analizy pod kątem poprawności naniesionych środków przerywających lub zawieszających bieg terminu przedawnienia dla poszczególnych okresów objętych analizą, a następnie dokonywali analizy pod kątem daty przedawnienia tych zaległości. W przypadku przedawnienia zaległości podatkowych pracownicy po dokonaniu wszystkich czynności zgodnie z obowiązującymi procedurami, przedkładali przygotowane noty księgowe oraz analizy Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w Pleszewie w celu akceptacji, natomiast w przypadku nie przedawnienia dokonywali stosownych opisów na kartach, wskazujących na wyliczony okres przedawnienia poszczególnych zaległości podatkowych. Przedmiotowe karty znajdują się w komórce SEW. W ramach analizy raportu wykonanego z systemu e-ORUS w dniu 29 kwietnia 2019 r. dotyczącego przedawnienia zaległości przeprowadzano ocenę stanu zaległości podatników na podstawie kart informacyjnych zobowiązań podatkowych dla podatników posiadających te zaległości. Przy ocenie sprawdzono prawidłowość i kompletność nanoszonych do systemu środków przerywających lub zawieszających bieg terminu przedawnienia dla poszczególnych okresów rozliczeniowych oraz podatków, co było niezbędne przy ustalaniu prawidłowej daty przedawnienia zobowiązań podatkowych a jednocześnie stanowiło podstawę dokonania analizy stanu zaległości dla podatników, u których nie nastąpiło przedawnienie zaległości,

3. w ramach prowadzonych postępowań wszczętych na wniosek strony dotyczących ulg w spłacie zobowiązań podatkowych prowadzono również monitoring zaległości dla wszystkich podatników, którzy z takimi wnioskami się zwrócili do Urzędu, dokonując jednocześnie analizy pod kątem czy dany podatnik posiada inne zaległości nie objęte

wnioskiem oraz jakie posiada składniki majątku ruchomego i nieruchomego. W przypadkach, w których stwierdza się, iż podatnik posiada jeszcze inne zaległości niż objęte wnioskiem ulgowym kontrolowany urząd wzywa podatnika do ich uregulowania, jeżeli tego nie dokona, jest to jednym z głównych argumentów przemawiającym za wydaniem decyzji odmownej dotyczącej ulg w spłacie zobowiązań podatkowych. W 2019 r. do Urzędu Skarbowego w Pleszewie wpłynęło 35 wniosków o udzielenie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, określonych w art. 67a Ordynacji podatkowej. Natomiast po przeprowadzonej analizie zgromadzonych materiałów źródłowych w poszczególnych sprawach oraz stanu zaległości i posiadanego majątku podatnika wydano 9 decyzji pozytywnych, tj. umarzających zaległości podatkowe, odraczających terminy płatności lub udzielających rat w spłacie zobowiązań podatkowych,

4. monitoring dotyczący stanu zaległości podatkowych dłużników, dla których były sporządzane raporty przy realizowaniu zadania związanego z wystawianiem upomnień. Odbywał się w 2019 r. przynajmniej raz w miesiącu i dotyczył on bieżących zaległości podatników, dla których były sporządzane raporty. Raporty generowano z systemu Poltax2B – w formie papierowej są przechowywane wraz z kopiami upomnień w komórce SEW. W 2019 r. Wieloosobowe Stanowisko Spraw Wierzycielskich wystawiło około 3.400 upomnień (w tym upomnienia wielopozycyjne), obejmujące zaległości podatkowe podatników na łączną kwotę 18.354.706,58 zł,

Powtórna weryfikacja dla bieżących zaległości podatkowych odbywała się w 2019 r. przy wystawianiu tytułów wykonawczych dla podatników, którzy nie uregulowali zobowiązań podatkowych objętych wystawionymi upomnieniami. W 2019 r. komórka SEW wystawiła około 2.400 tytułów wykonawczych (w tym tytuły wykonawcze wielopozycyjne) na łączną kwotę 6.959.957,90 zł.

Jednym z narzędzi odzwierciedlającym prowadzony monitoring zaległości podatników są także działania podjęte przez pracowników SEW w związku z miękką egzekucją, na skutek czego w 2019 r. kontrolowany Urząd wyegzekwował około 200.176,00 zł,

5. monitoring dotyczący aktualizacji stanu zaległości podatkowych dłużników oraz działania aktualizujące stan majątkowy dłużników polegające na sporządzaniu raportów w ramach segmentacji dłużników wygenerowanych z Poltax2B (w dniach 10 i 13 lipca 2018 r.).

Na podstawie tych raportów dokonywano analizy pod kątem poszukiwania majątku podatnika oraz ewentualnego przyrostu zaległości podatkowych. Adnotacji w tym zakresie dokonano w prowadzonej segmentacji podatników, tj. w sklasyfikowanych trzech grupach podatników zgodnie z obowiązującą wewnętrzną procedurą. Dla tych celów zostały również sporządzone w 2018 r. listy zaległości dla 8 podmiotów.

Na podstawie opisanych raportów w ramach segmentacji na początku 2019 r. przeprowadzana była również weryfikacja podmiotów pod kątem posiadanego przez nich majątku, co ma odzwierciedlenie w adnotacjach naniesionych na segmentacji sporządzonej w 2018 r.,

6. działania dot. monitoringu największych dłużników i uporczywie zalegających podmiotów, generujących kolejne zaległości (w zakresie wytycznych DIS w Poznaniu nr EA/071-0067/14/ELP3 z dnia 22 października 2014 r., nakładających obowiązek na organy egzekucyjne monitoringu podmiotów z najwyższą kwotą egzekwowanych zaległości podatkowych i comiesięcznego ich przekazywania do Dyrektora Izby Skarbowej w Poznaniu) – na podstawie § 2 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 sierpnia 2018 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wyznaczenia organów Krajowej Administracji Skarbowej do wykonywania niektórych zadań Krajowej Administracji Skarbowej oraz określenia terytorialnego zasięgu ich działania (Dz.U. z 2018 r. poz. 1651) w prawa i obowiązki Naczelnika Urzędu Skarbowego w Pleszewie jako organu egzekucyjnego z dniem 1 października 2018 r. wstąpił Naczelnik Urzędu Skarbowego w Jarocinie, w związku z powyższym zadania w ramach pisma, o którym mowa są w gestii obowiązków, które realizuje ten Organ. Natomiast jeżeli chodzi o działania pracowników SEW w zakresie monitoringu największych dłużników, były one prowadzone w ramach segmentacji, o czym wspomniano powyżej. W ramach takiego monitoringu komórka SEW w badanym okresie prowadziła:

- rejestr segmentacji dłużników,
- raporty – zestawienia zaległości, które się przedawniają.

Segmentację sporządzano na podstawie raportu *Wykaz największych dłużników* z podsystemu POLTAX2B. Na podstawie ww. wykazu dokonano podziału dłużników na 3 grupy obejmujących: zaległości nieściągalne, zaległości możliwe do ściągnięcia,

zaległości ściągalne.

W stosunku do wykazanych zaległości podatkowych przeprowadzono analizy mające na celu przyporządkowanie ich do jednej z powyższych grup. Następnie, już w ramach poszczególnych grup – w sporządzonym do tego celu pliku Excel, odnotowywano jakie podjęto działania oraz jakie ewentualne czynności można jeszcze wykonać. O analizie podmiotów weryfikowanych w ramach dokonanej segmentacji świadczą adnotacje, notatki, uwagi pracowników komórki, a także pisma dotyczące poszukiwania majątku zobowiązanych.

Wyniki segmentacji zostały omówione przez kierującą komórką SEW na posiedzeniu zespołu do spraw monitorowania zaległości podatkowych w dniu 20 marca 2019 r. i 16 października 2019 r. Podczas spotkania omówiono podmioty z największymi zaległościami podatkowymi w poszczególnych trzech grupach podmiotów utworzonych zgodnie z wewnętrzną procedurą Nr 6/2017. Aspekty jakie zostały poruszone na tych spotkaniach w sposób szczegółowy zostały opisane w protokołach wraz ze wskazaniem podmiotów, które zostały omówione w sposób bardziej wnikliwy i zaleceniami jakie zostały w stosunku do nich wskazane. W posiedzeniach brał udział także Naczelnik Urzędu Skarbowego. Protokoły z posiedzeń zespołu oraz listę osób obecnych na spotkaniach przedłożono w trakcie kontroli.

W 2019 r. kontrolowany organ nie wysyłał ponagleń do organu egzekucyjnego oraz zapytań o przebieg spraw do komornika sądowego. Jak wynika z wyjaśnień kontrolowanego organu, z uwagi na postanowienia wynikające z przepisu § 2 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 sierpnia 2018 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wyznaczenia Organów Krajowej Administracji Skarbowej do wykonywania niektórych zadań Krajowej Administracji Skarbowej oraz określenia terytorialnego zasięgu ich działania (Dz.U. z 2018 r. poz. 1651) w prawa i obowiązki Naczelnika Urzędu Skarbowego w Pleszewie jako organu egzekucyjnego z dniem 1 października 2018 r. wstąpił Naczelnik Urzędu Skarbowego w Jarocinie i w ramach współpracy pomiędzy pracownikami komórkami SEW Pleszew oraz SEE Jarocin wiele spraw jest załatwianych drogą telefoniczną oraz e-mailową, w tym m.in. zapytania o przebieg postępowania egzekucyjnego.

Kierująca Wieloosobowym Stanowiskiem Spraw Wierzycielskich posiada dostęp do systemu

EGAPOLTAX US Jarocin i jak podaje w złożonych wyjaśnieniach do przeprowadzanej przez DIAS w Poznaniu kontroli, że przy badaniu podmiotów posiadających zaległości podatkowe korzysta z tego programu analizując przebieg postępowania egzekucyjnego pod kątem m.in. zastosowanych środków egzekucyjnych. Twierdzi w nich także, że jeżeli informacje uzyskane z EGAPOLTAX nie są wystarczające, uzupełnia je w ramach przeprowadzanych rozmów telefonicznych z pracownikami SEE Jarocin po ich wglądzie do akt sprawy. Brak jednak udokumentowania (notatek), potwierdzającego taki sposób działania.

Podobnie sytuacja wygląda w przypadku kontaktu z komornikami sądowymi, najwięcej spraw Urzędu Skarbowego w Pleszewie, związanych ze zbiegami, prowadzi Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Pleszewie, z którym jak podaje w złożonych wyjaśnieniach kierująca komórką SEW, w ramach kontaktów telefonicznych w 2019 r. pozyskiwała informacje z zakresu przebiegu kilku spraw. Jednakże w/wym. nie posiada na tę okoliczność żadnych notatek służbowych z tych rozmów, uzasadniając taki stan rzeczy m.in. niewystarczającą obsadą kadrową komórki SEW, która nie pozwala na pełną realizację nałożonych zadań.

Podsumowanie:

A. Podejmowanie działań zmierzających do wystąpienia z wnioskiem o ogłoszenie upadłości

Naczelnik Urzędu Skarbowego w Pleszewie jako wierzyciel należności podatkowych, w świetle art. 20 ust. 1 ustawy Prawo upadłościowe uprawniony jest do wystąpienia z wnioskiem o ogłoszenie upadłości dłużnika niewypłacalnego.

Korzystanie z ww. uprawnienia przez organ podatkowy, który posiada możliwość dochodzenia zaległości podatkowych w trybie egzekucji administracyjnej, winno z założenia podlegać ograniczeniom do takich przypadków, w których wobec generowania kolejnych zaległości podatkowych dalsze funkcjonowanie podmiotu z punktu widzenia wierzyciela podatkowego stanowiłoby ryzyko dla bezpieczeństwa obrotu gospodarczego i jednocześnie nie wpłynęłoby negatywnie na pozycję wierzyciela podatkowego w dochodzeniu należności. Powinny to być przypadki, w których przewidywane korzyści będą adekwatne do poniesionych kosztów.

Zgodnie z pisemną informacją kierującej komórką SEW w Urzędzie Skarbowym w Pleszewie, w kontrolowanym okresie nie były podejmowane działania mające na celu złożenie

wniosku o ogłoszenie upadłości w stosunku do podatników, na których ciężą nieuregulowane zobowiązania podatkowe.

Również w wyniku kontroli na podstawie badanej próby, na dzień kontroli nie stwierdzono przypadków, które wskazywałyby na celowość skorzystania z ww. instytucji prawa.

B. Podejmowanie działań zmierzających do wystąpienia z wnioskiem o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności

Zgodnie z art. 373 ust. 1 ustawy Prawo upadłościowe (w obowiązującym stanie prawnym), Sąd może orzec pozbawienie na okres od jednego do dziesięciu lat prawa prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek lub w ramach spółki cywilnej oraz pełnienia funkcji zarządcy sukcesyjnego, członka rady nadzorczej, członka komisji rewizyjnej, reprezentanta lub pełnomocnika osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą w zakresie tej działalności, spółki handlowej, przedsiębiorstwa państwowego, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszenia osoby, która ze swej winy:

- będąc do tego zobowiązana z mocy ustawy, nie złożyła w ustawowym terminie wniosku o ogłoszenie upadłości albo faktycznie zarządzając przedsiębiorstwem dłużnika, istotnie przyczyniła się do niezłożenia wniosku o ogłoszenie upadłości w ustawowym terminie,
- po ogłoszeniu upadłości nie wydała lub nie wskazała majątku, ksiąg rachunkowych, korespondencji lub innych dokumentów upadłego, w tym danych w postaci elektronicznej, do których wydania była obowiązana z mocy ustawy,
- jako upadły po ogłoszeniu upadłości ukrywała, niszczyła lub obciążała majątek wchodzący w skład masy upadłości,
- jako upadły w toku postępowania upadłościowego nie wykonała innych obowiązków ciężących na nim z mocy ustawy lub orzeczenia sądu albo sędziego-komisarza, albo też w inny sposób utrudniała postępowanie.

Przy orzekaniu zakazu prowadzenia działalności gospodarczej należy pamiętać, iż sąd – zgodnie z art. 373 ust. 2 ustawy Prawo upadłościowe – bierze pod uwagę (w sposób łączny):

- stopień winy, oraz

- skutki podejmowanych działań, w szczególności obniżenie wartości ekonomicznej przedsiębiorstwa upadłego i rozmiar pokrzywdzenia wierzycieli.

Tylko spełnienie łącznie wymienionych przesłanek stanowi nie tylko warunek konieczny orzeczenia zakazu w ogóle, lecz także determinuje wymiar czasowy przedmiotowego zakazu. Z orzecznictwa podatkowego wynika, iż samo zaistnienie winy w działaniu bądź zaniechaniu określonej osoby lub też zaistnienie jedynie niezawinionych negatywnych skutków jej zachowania nie stanowi podstawy do orzeczenia zakazu prowadzenia działalności gospodarczej. Zarówno w doktrynie jak i w orzecznictwie podkreśla się konieczność istnienia związku przyczynowego pomiędzy zachowaniem określonym w art. 373 ust. 1 ustawy Prawo upadłościowe a przesłankami, o których mowa w ust. 2 tego artykułu. Stąd też dopiero wykazanie winy w działaniu lub zaniechaniu oraz wystąpienie skutku, będącego następstwem takiego zachowania (w postaci obniżenia wartości ekonomicznej przedsiębiorstwa oraz rozmiaru pokrzywdzenia wierzycieli), daje podstawę do orzeczenia zakazu prowadzenia działalności gospodarczej.

Na podstawie ustaleń kontroli – obowiązujących procedur wewnętrznych w przedmiotowym zakresie, stwierdzono powołanie Zespołu do spraw monitorowania zaległości podatkowych. Jednocześnie w procedurach tych zobowiązano komórkę SEW do prowadzenia rejestru podatników – rejestr segmentacji dłużników, posiadających zaległości podatkowe w wysokości przekraczającej 10.000,00 zł. Rejestr segmentacji dłużników prowadzony jest w podziale na grupy (grupa I – zaległości nieściągalne, grupa II – zaległości możliwe do ściągnięcia, grupa III – zaległości ściągalne). Zespół odbywa posiedzenia a z posiedzeń tych sporządzany jest protokół wraz z listą obecności. Zespół obejmuje także szczególnym nadzorem zobowiązania podatkowe w stosunku do których upływ terminu przedawnienia pozostał krótszy niż 2 lata kalendarzowe. W tym celu sporządzana jest karta informacyjna zobowiązania podatkowego. Karty informacyjne zobowiązania podatkowego były sporządzane w 2019 r. przy dokonywaniu analizy raportów w sprawie przedawnień zaległości podatkowych i podlegały one aktualizacji przez poszczególne komórki kontrolowanego Urzędu. Po tak przeprowadzonej aktualizacji pracownicy komórki SEW dokonywali analizy pod kątem poprawności naniesionych środków przerywających lub zawieszających bieg terminu przedawnienia dla poszczególnych okresów objętych analizą a następnie dokonywali analizy pod kątem daty przedawnienia tych zaległości. W przypadku przedawnienia zaległości podatkowych pracownicy po dokonaniu

wszystkich czynności, przedkładali przygotowane noty księgowe oraz analizy Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w Pleszewie w celu akceptacji, natomiast w przypadku nie przedawnienia dokonywali stosownych opisów na kartach, wskazujących na wyliczony okres przedawnienia poszczególnych zaległości podatkowych. Przedmiotowe karty znajdują się w komórce SEW.

Zgodnie z wyjaśnieniami kontrolowanego organu, w zakresie kierowania do sądu wniosków o ogłoszenie upadłości bądź o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej przyjęte są schematy postępowania, zgodnie z którymi osoby kierujące komórkami organizacyjnymi, w toku realizowanych przez komórkę zadań wynikających z regulaminu organizacyjnego, stwierdzą ewentualne przesłanki do przeanalizowania danego podmiotu pod kątem wystąpienia do sądu, zgłaszają ten fakt w formie pisemnej osobie kierującej Wieloosobowym Stanowiskiem Spraw Wierzycielskich. Po otrzymaniu takiego zawiadomienia osoba kierująca komórką SEW sporządza analizę zasadności takiego wystąpienia i przedkłada ją Naczelnikowi. Dopiero po uzyskaniu stosownej akceptacji i zgody Naczelnika Urzędu jest sporządzany przedmiotowy wniosek do sądu o ogłoszenie upadłości lub o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej. Taki sam tok postępowania jest przyjęty w stosunku do pracowników Wieloosobowego Stanowiska Spraw Wierzycielskich. W 2019 r. do komórki SEW nie wpłynęły żadne zgłoszenia od kierowników i osób kierujących komórkami organizacyjnymi w Urzędzie Skarbowym w Pleszewie o przeanalizowanie podmiotu pod kątem wystąpienia do sądu o ogłoszenie upadłości bądź o orzeczenie dla niego zakazu prowadzenia działalności gospodarczej. W związku z powyższym na skutek braku takich informacji nie podjęto żadnej analizy przez komórkę SEW.

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Skarbowym w Pleszewie, na podstawie badanych podmiotów na dzień kontroli nie stwierdzono przypadków, w których konieczne było podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia zakazu prowadzenia działalności gospodarczej.

Podsumowując, stwierdzono, że w Urzędzie Skarbowym w Pleszewie nie opracowano procedury (mechanizmu), która w sposób kategoryczny z zastosowaniem określonych kryteriów wskazywałaby na tok postępowania w przypadku podmiotów generujących systematycznie zaległości podatkowe lub podmiotów, wobec których egzekucja nie przynosi rezultatu,

w kontekście inicjowania działań zmierzających do wyeliminowania podmiotu z obrotu gospodarczego lub ograniczenia możliwości dalszego powstawania długów (wniosek o zakazanie prowadzenia działalności czy wniosek o ogłoszenie upadłości). W związku z powyższym proponuje się rozważyć opracowanie i wdrożenie takiego modelu procedury w skali całego urzędu skarbowego, który prowadziłby do przeciwdziałania występowania takim przypadkom, np. poprzez powołanie zespołu ds. monitorowania takich przypadków po wcześniejszym ustaleniu kryteriów typowania spraw, które powinny trafiać na taki zespół.

3. Uprawnienia do systemów informatycznych urzędu

Zagadnienie zbadano w oparciu o wydruki sporządzone z systemu CSU (zrzuty ekranu) uprawnień użytkowników z ograniczeniem do pracowników Wieloosobowego Stanowiska Spraw Wierzycielskich. Na podstawie sporządzonych wydruków aktualnych użytkowników bazy danych POLTAX PLUS, sprawdzono jakie uprawnienia posiadają pracownicy powyższej komórki – 4 osoby.

Zakresy uprawnień pracowników kontrolowanej komórki są zgodne z zakresem wykonywanych czynności oraz adekwatne do zadań powierzonych na danym stanowisku. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

4. Przegląd upoważnień i pełnomocnictw wydanych w kontrolowanym Urzędzie

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Skarbowym w Pleszewie nie obowiązywała procedura wewnętrzna regulująca proces wnioskowania o udzielenie, odbieranie pracownikom upoważnień i pełnomocnictw. W trakcie kontroli stwierdzono, iż opracowano projekt procedury postępowania w sprawie zasad przygotowywania i ewidencjonowania upoważnień i pełnomocnictw. Sporządzenie procedury wynikało z Zarządzenia Nr 178/2019 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 30 grudnia 2019 r. oraz pisma Działu Wsparcia Zarządzania z dnia 28 stycznia 2020 r., zobowiązujące Urząd do przesłania projektu procedury do Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu do dnia 14 lutego 2020 r. Pomimo sporządzenia projektu procedury nie przesłano do Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu celem akceptacji. Jak wynika z wyjaśnienia Naczelnika Urzędu Skarbowego w Pleszewie, pomimo braku realizacji obowiązku przesłania procedury do IAS w Poznaniu, Urząd realizuje jej założenia. Rejestr upoważnień i pełnomocnictw jest prowadzony w formie elektronicznej w SZD od 2017 r. Osobą

odpowiedzialną za prowadzenie rejestru jest pracownik komórki wsparcia.

Rejestr zawiera następujące elementy (informacje): rok rejestracji sprawy (lp., kolejny numer sprawy), temat sprawy, od kogo wpłynęła, znak pisma, data pisma, data wszczęcia sprawy, data zakończenia sprawy, prowadzący sprawę, uwagi (w tym model prowadzenia sprawy).

Kontrolą objęto upoważnienia udzielone przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Pleszewie kierującym: Wieloosobowym Stanowiskiem Spraw Wierzycielskich, Wieloosobowym Stanowiskiem Identyfikacji i Rejestracji Podatkowej oraz Referatem Podatków Dochodowych i Podatku od Towarów i Usług oraz Podatków Majątkowych i Sektorowych. Ogółem sprawdzono 3 upoważnienia.

Wszystkie sprawdzone upoważnienia posiadają aktualną podstawę prawną zgodną z obowiązującym Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Skarbowego w Pleszewie.

5. Sprawowanie kontroli funkcjonalnej wykonywanej w ramach nadzoru służbowego przez osoby zajmujące stanowiska kierownicze

Weryfikacją objęto prowadzone kontrole funkcjonalne w kontrolowanym zakresie i ich prawidłowość.

Zasady realizacji czynności kontroli funkcjonalnej w urzędach skarbowych podległych Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu, określone zostały w Procedurze kontroli funkcjonalnej, stanowiącej załącznik do Zarządzenia Nr 167/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z 15 grudnia 2018 r.

Za prawidłową organizację i realizację kontroli funkcjonalnej oraz wykorzystanie jej wyników w Urzędzie, zgodnie z § 3 Procedury kontroli funkcjonalnej, odpowiedzialność ponosi Naczelnik, a w odniesieniu do kontrolowanych komórek – zastępcy naczelników, kierownicy działów, referatów i osoby kierujące wieloosobowymi stanowiskami.

W toku kontroli badaniem objęto realizację kontroli funkcjonalnej w zakresie Działań wierzyciela związanych z kierowaniem do sądów wniosków o ogłoszenie upadłości oraz orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej. Zagadnienie to nie zostało zawarte w priorytetach wskazanych przez kierownictwo Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu do kontroli funkcjonalnej na 2019 r. w urzędach skarbowych i urzędzie celno-skarbowym woj. wielkopolskiego.

Kontrola funkcjonalna winna być dokonywana z uwzględnieniem specyfiki zadań realizowanych przez daną komórkę organizacyjną. W komórkach organizacyjnych Urzędu winien być określony podstawowy zakres i minimalna częstotliwość czynności wykonywanych w ramach kontroli funkcjonalnej, uwzględniający zidentyfikowane ryzyka wystąpienia nieprawidłowości.

Pomimo braku obowiązku sporządzania planów kontroli funkcjonalnych (zgodnie z Zarządzeniem nr 167/2018 DIAS w Poznaniu z dnia 15 grudnia 2018 r.), Naczelnik Urzędu Skarbowego w Pleszewie sporządził taki Plan na 2019 r. (zatwierdzony 25 lutego 2019 r.). W Planie kontroli funkcjonalnej nie wskazano tematu związanego wprost z przedmiotem niniejszej kontroli, tj. w zakresie działań wierzyciela związanych z kierowaniem do sądów wniosków o ogłoszenie upadłości oraz orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej.

Nadmienia się ponadto, iż Plan, o którym mowa powyżej, zawiera 21 pozycji, z czego 4 pozycje dotyczą kontroli pracowników komórki SEW:

- poz. 2 – terminowość i prawidłowość wszczynania postępowań w zakresie odpowiedzialności osób trzecich (częstotliwość raz na rok),
- poz. 4 – zasadność wydawania decyzji o zabezpieczeniu w trybie art. 33 Ordynacji podatkowej (raz na rok),
- poz. 7 – Prawidłowość wykorzystania JPK w zakresie prac komórek wierzycielskich, także w zakresie przeciwdziałania powstawania zaległości podatkowych (raz na rok),
- poz. 21 – kontrola podejmowanych działań w zakresie wykrywania zobowiązań podatkowych oraz zmniejszenia stanu zaległości (raz na rok).

Jak ustalono w trakcie prowadzonej kontroli na podstawie przedłożonej dokumentacji i wyjaśnień kontrolowanej jednostki, w ramach nadzoru służbowego nad Wieloosobowym Stanowiskiem Spraw Wierzycielskich, w 2019 r. nie przeprowadzono żadnej kontroli funkcjonalnej w tematyce objętej kontrolą. Jednocześnie kierująca komórką SEW wykonała 9 kontroli funkcjonalnych spoza zakresu prowadzonej kontroli, dotyczyły one m.in.:

- rozliczania czasu pracy pracowników SEW,
- zasadności posiadanych uprawnień w systemach informatycznych,
- terminowości wystawiania tytułów wykonawczych.

Natomiast Naczelnik Urzędu Skarbowego w Pleszewie za okres objęty kontrolą przeprowadził 3 kontrole funkcjonalne stanowiska kierującej komórką SEW, w tym między innymi w zakresie współpracy z komórką egzekucji administracyjnej US Jarocin pod kątem analizy zhipotekowanych nieruchomości w celu podjęcia stosownych działań mających na celu doprowadzenie do ich sprzedaży czy też opłacalności tej sprzedaży – kontrola przeprowadzona 6 sierpnia 2020 r. obejmowała okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 lipca 2019 r.

W oparciu o sporządzony w Urzędzie Skarbowym w Pleszewie rejestr ryzyka na 2019 r., ustalono także, iż nie zdefiniowano ryzyka dotyczącego przedmiotu niniejszej kontroli. W powyższym rejestrze odnotowano wystąpienie 4 ryzyk, pośrednio związanych z tematem przeprowadzanej kontroli:

- 1) brak monitorowania zaległości i nadpłat pod kątem ich wymagalności skutkujący zmniejszeniem wpływów,
- 2) niepodejmowanie czynności w celu wyegzekwowania zobowiązań skutkujące zmniejszeniem wpływów,
- 3) niewłaściwe wykorzystanie zasobów skutkujące nieterminowym wykonywaniem zadań mających wpływ na ściągalność zaległości i wielkość wpływów,
- 4) zagrożenie przedawnienia zobowiązania podatkowego skutkujące brakiem ściągnięcia zaległości.

Reasumując, pomimo że kontrole funkcjonalne nie weryfikowały badanego zakresu, prowadzone były z poziomu Naczelnika oraz kierującej kontrolowaną komórką organizacyjną, co należy ocenić pozytywnie.

6. Informacje dotyczące kontroli zewnętrznych, które powinny być przesyłane do wiadomości Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu

Informacje dotyczące kontroli zweryfikowano na podstawie zapisów książki kontroli Urzędu Skarbowego w Pleszewie, w której odnotowywane są każdorazowo wszystkie informacje dotyczące odbywających się w Urzędzie Skarbowym kontroli zewnętrznych.

W związku z tym, że w okresie objętym kontrolą nie były przeprowadzone kontrole zewnętrzne przez inne organy, nie było też informacji zwrotnej, o której mowa w piśmie Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu nr NU 1/091 0035/13 z dnia 29 października 2013 r. oraz piśmie 3001-IWW1.090.3.2018.1 z dnia 20 lutego 2018 r.

7. Informowanie przez Naczelnika Urzędu Skarbowego podatników o trybie składania petycji, skarg i wniosków oraz o przyjmowaniu w sprawach skarg i wniosków

W trakcie czynności kontrolnych w Urzędzie Skarbowym sprawdzono, czy na tablicy ogłoszeń znajduje się informacja dotycząca trybu składania petycji, skarg i wniosków oraz informacja dotycząca przyjmowania obywateli w sprawach skarg i wniosków, sporządzone na podstawie stosownych przepisów, tj.:

- ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 870 ze zm.),
- Działu VIII ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 256),
- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków (Dz.U. z 2002 r., Nr 5 poz. 46).

Na podstawie ustaleń kontroli stwierdzono, iż żądane informacje znajdują się na tablicy ogłoszeń Urzędu, w miejscu widocznym i dostępnym dla podatników.

Podsumowując, w skontrolowanym zakresie stwierdzono:

1. Występowanie dwóch procedur wewnętrznych w tej samej sprawie, które zarazem w pewnych rozwiązaniach pozostawały ze sobą w sprzeczności. Zgodnie z informacją przekazaną przez kontrolowany organ, w dniu 5 listopada 2021 r. została usunięta wada Wewnętrznej Procedury Postępowania WPP 3/2019 poprzez ogłoszenie Wewnętrznej Procedury Postępowania WPP nr 4/2021 z dnia 5 listopada 2021 r. zmieniającej WPP 6/2017 z dnia 13 czerwca 2017 r.,
2. Brak systematyczności oraz zwłokę w podejmowaniu działań monitorujących stan zaległości podatkowych zgodnie z obowiązującymi regulacjami,
3. Brak bieżącej analizy nieruchomości zabezpieczonych wpisem do hipoteki oraz ruchomości zabezpieczonych w postaci zastawu skarbowego pod kątem podjęcia kolejnych działań mających na celu doprowadzenie do ich sprzedaży lub chociażby kalkulacji opłacalności sprzedaży,
4. Nie przesłanie do Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu projektu procedury postępowania w sprawie zasad przygotowywania i ewidencjonowania upoważnień i pełnomocnictw w określonym terminie celem akceptacji, którego obowiązek opracowania

i przesłania wynikał z Zarządzenia Nr 178/2019 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 30 grudnia 2019 r. oraz pisma Działu Wsparcia Zarządzania Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z 28 stycznia 2020 r. Pomimo braku realizacji obowiązku przesłania procedury, Urząd realizuje jej założenia.

Informacja o zgłoszonych zastrzeżeniach do projektu wystąpienia pokontrolnego
Naczelnik Urzędu Skarbowego w Pleszewie nie wniósł zastrzeżeń do ustaleń kontroli zawartych w projekcie wystąpienia pokontrolnego.
Zalecenia i wnioski dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania kontrolowanego urzędu
Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu zaleca: <ol style="list-style-type: none">
1. Objąć szczególnym nadzorem prawidłowość wprowadzania w Urzędzie Skarbowym procedur wewnętrznych lub modyfikowania już obowiązujących w danym zakresie,
2. Podejmować systematycznie oraz bez zbędnej zwłoki działania monitorujące stan zaległości podatkowych na podstawie obowiązujących procedur wewnętrznych oraz określonych m.in. w pismach Dyrektora Izby Skarbowej w Poznaniu EA/071-0067/14/ELP3 z 22 października 2014 r. oraz 3001-WE.4030.4.2015 z 20 listopada 2015 r. Korzystając z narzędzi informatycznych dostępnych w Urzędzie oraz przewidzianych prawem poszukiwać majątku zobowiązanego w celu zniwelowania ryzyka przedawnienia się zobowiązań podatkowych,
3. Analizować zahipotekowane nieruchomości oraz ruchomości zabezpieczonych w postaci zastawu skarbowego pod kątem podjęcia kolejnych działań mających na celu doprowadzenie do ich sprzedaży lub kalkulacji opłacalności ich sprzedaży,
4. Stosować się bezwzględnie do obowiązków wynikających z zarządzeń Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu, w szczególności w zakresie wprowadzania procedur wewnętrznych w Urzędzie Skarbowym, które powinny uzyskać akceptację Dyrektora,
5. Przeprowadzić kontrolę funkcjonalną w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień w terminie 9 miesięcy od dnia udzielenia informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oraz zobowiązuje Naczelnika Urzędu do przekazania informacji o rezultatach wdrożenia zaleceń pokontrolnych.

Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości
-
Pouczenie
Stosownie do przepisu art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. z 2020, poz. 224) i § 23 Zarządzenia nr 155/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 23 listopada 2018 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach skarbowych województwa wielkopolskiego i Wielkopolskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Poznaniu, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze, a oceny i wnioski zawarte w wystąpieniu pokontrolnym są ostateczne.
Termin złożenia informacji
W przypadku stwierdzonych uchybień bądź nieprawidłowości w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego należy poinformować Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, uchybień.
PODPIS DYREKTORA IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
/Dokument podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym/ Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu Marek Pospieski ..... Podpis Dyrektora Izby Administracji Skarbowej

Kwalifikowany podpis elektroniczny ma skutek prawny równoważny podpisowi własnoręcznemu (art. 25 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE).

Otrzymują:

1. Adresat – elektronicznie,
2. aa.

Do wiadomości – wyłącznie drogą elektroniczną:

1. Z-ca DIAS – Adam Barciszewski,
2. Z-ca DIAS – Sławomir Groch,
3. Z-ca DIAS – Dariusz Strugliński,
4. Z-ca DIAS – Dariusz Zujko,
5. Z-ca DIAS – Magdalena Graczyk,
6. Wydział Spraw Wierzycielskich i Rachunkowości Podatkowej,
7. Dział Wsparcia Zarządzania.